

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 177. — ŠTEV. 177.

NEW YORK, FRIDAY, JULY 29, 1932. — PETEK, 29. JULIJA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX

HOOVER JE POSLAL VOJAŠTVO PROTI VETERANOM

INFANTERIJA JE BILA OBOROŽENA Z PLINSKIMI BOMBAMI IN BAJONETI KAVALERIJA PA Z REVOLVERJI

Pri nasilnem izgonu je bil usmrčen neki veteran, štirinajst oseb je bilo pa ranjenih. — Vojaki so posluževali plinskih bomb. — Predsednik Hoover pravi, da je med veterani dosti komunistov in oseb z zločinsko preteklostjo. — Vojaštvo je bilo poklicano, ker lokalne oblasti niso bile kos položaju.

WASHINGTON, D. C., 28. julija. — Navzlic obljubam policijskega ravnatelja Glassforda, je začela danes policija izganjati iz napolpodprtih poslopij veterane, kateri so prišli v Washington zahtevati bonus.

Ker je pa policija naletela na velik odpor, je poslal po naročilu predsednika Hooverja vojni tajnik Hurley proti veteranom kavalერიjo, infanterijo in vojne tanke. Unela se je precej vroča bitka, v kateri je padel neki veteran, štirinajst drugih je bilo pa ranjenih.

Predsednik Hoover je izdal zvečer izjavo, v kateri pravi med drugim, da je med veterani, ki so navzlic izgonemskemu povelju ostali v Washingtonu, dosti komunistov in ljudi z zločinsko preteklostjo. Tega ostali veterani najbrž ne vedo, kajti če bi vedeli, bi se ne dali zavesti in bi ne nastopili proti vladi.

Vojaštvo je bilo zato poslano proti njim, ker lokalne oblasti niso kos položaju in ker vlada pod nobenim pogojem ne more trpeti takega odpora.

Infanterijski oddelek je bil oborožen s 350 granatami in 150 puškami. Kavaleristi so bili oboroženi z revolverji. Najprej so defilirali pred generalom MacArthurom, ki je nato izročil poveljstvo generalu Milesu.

Okrog opoldanske ure se je začel boj.

Ze zgodaj dopoldne se je pojavilo več sto policistov, ki so skušali pregnati veterane, toda sprva se niso hoteli umakniti iz napolpodprtih hiš. Slednjič je prišlo na ulico pet veteranov ter so šli pit kavo. Ko so se hoteli vrniti v poslopje, jim je neki policist zastavil pot.

Veteran William Hushka je sunil policista, slednji je pa potegnil revolver in ga ustrelil.

Nato se je pa unel boj. Nihče ni več poslušal komandanta, ki je begal semintja, hoteč napraviti mir. Neki zamorec je pretepel štiri policiste. Po dolgem trudu so ga zvezali in ga poslali v ječo. Vsega skupaj je bilo aretiranih dvajset veteranov.

Veterani so začeli metati na policiste kamenje in so jih pogladi v bg. Policijski načelnik Glassford je v gneči izgubil znak.

Po teh dogodkih je poslali Hurley proti veteranom vojaštvo.

Infanterija se je zbrala pred Kapitolom, kavalერიja pa za Belo hišo.

Najprej so se približali štirje kavaleristi s strojnimi puškami zapuščenim hišam na Pennsylvania Avenue.

Veterani so jih pozdravili ts klici: — Proč s Hooverjem! Vrag naj vzame Hooverja.

MacArthur se je preoblekel v paradno uniformo ter vodil napad proti veteranom ter njihovim ženam in otrokom.

Ker se nihče ni ganil, je bilo dano povelje, naj se uporabijo plinske bombe.

Infanteristi so natakili maske in pričeli metati bombe na množico vojnih veteranov.

Otroci so začeli kričati, ko je prišel do njih plin-

Bolivija je pripravljena na vojno

GRADITEV VOJAŠKIH POSLOPIJ

Za razne vojaške zgradbe bodo potrebovali 20 tisoč delavcev. — Zaslужili bodo šest milijonov dolarjev.

Washington, D. C., 28. julija. — Šest do osem mesecev bo zaposlenih 20.000 delavcev pri zgradbi vojaških poslopij: letališča, barake, vežbne dvorane, telovadnice in druga poslopja na raznih krajih Združenih držav, kjer je nastanjeno vojaštvo.

Kongres je dovolil za vojaške zgradbe \$15.164.000, od katere vsote bo odpadlo za plačo delavcev 40 odstotkov, ostalih 60 odstotkov pa bo za razni material. Tozadnja postavka določa, da se ne sme pričeti z nobenim delom, dokler zakladniški tajnik ne naznani, da je mogoče dobiti denar pod primernimi pogoji.

Vojni departament čaka na naročilo. Načrti za poslopja so že pripravljeni v uradu generalnega kvartirnojmstra Johna L. De Witta in z delom je mogoče pričeti v teku dveh mesecev, ko pride naročilo.

Ta načrt vključuje delo v Fort Monmouth in Raritan arzenalu.

PROŠNJA JE BILA USLIŠANA

Pittsburgh, Pa., 28. julija. — Mrs. Gillette je na smrtni postelji v vročici prosila mimosoječe, da ji dovolijo da vzame svojega petletnega sina Johna s seboj v smrt. Zdravniki so otroka poslali na ulico da se igra. Šel pa je preko železniške proge. Njegova mati ki je bila še vedno živa je vendar prosila: — Johnie pojdi z menoj! — Toda Johnie ni mogel. Šel je pred njo v smrt.

Ženo ustrelil.

Stamps, Ark., 28. julija. — Ch. Chastin je ustrelil svojo 19 let staro ženo Grace, ker je hodila v spanju po sobi in jo je zamenjal za vlomileca.

ANGLEŠKO ZLATO ZA AMERIKO

Plymouth, Anglija, 28. julija. — Iz Londona je bilo poslanega zlata v vrednosti \$1.900.000 v New York s parnikom Lafayette.

solzavec, žene so prestrašene pobegnile, njihovi možje so se pa počasi umaknili.

Ker se bivši vojaki niso dovolj hitro umikali, so bili poslani proti njim nadaljni vojaki, katerim je bilo naročeno, naj se poslužijo bajonetov.

Naenkrat je izbruhnil požar ter se začel hitro širiti po starih poslopijih.

Pridrdrali so ognjegasci ter začeli gasiti ogenj, o katerem trdijo oblasti, da so ga znetili veterani.

Poveljnik veteranov Waters je naprtil odgovornost za mrtvega veterana in ranjenega tovariša naravnost Beli hiši. Rekel je, da je bilo naročeno veteranom nuditi pasivni odpor, dočim se je vlada poslužila sile.

PŠENICA SE JE PODRAŽILA

Farmerji se vesele naraščajoče cene žita. — Z večjo ceno žita se je tudi dvignila cena živine.

Chicago, Ill., 28. julija. — Preko noči je na trgu poskočila vrednost pšenice za \$18.500.000. In ker je poskočila cena žitu, se je dvignila tudi cena živini za 50 milijonov dolarjev.

Naraščajoč optimizem v farmerskih okrajih je dal upanje farmerjem da bodo mogli plačati svoje dolge in kupiti nove farmerske potrebnosti. Pa tudi industrijski voditelji so zadovoljni, ker upajo, da bodo mogli prodati svoje poljedelsko orodje.

Na čičaskem trgu je poskočila cena žita, ko je prišlo poročilo, da Kanada ne bo pridelala toliko žita kot lansko leto; pa tudi poročila iz Evrope pravijo, da je tamšnji pridelek manjši od lanskega leta.

BIK V CERKVI

San Sevrino, Italija, 28. julija. — Verniki, ki so molili v cerkvi, so bili zelo prestrašeni, ko nenadoma pridrvi v cerkev velik bik. Bik je ušel, ko so ga peljali v klavnico ter je šel preko 24 stopnic, predno je prišel v cerkev. V cerkvi je pričel premetavati klopi, dokler ga niso zvezali in odpeljali.

RAZPRAVA O MORSKI VOŽNJI

Pariz, Francija, 28. julija. — Atlantiska in sredozemska konferenca razpravlja sedaj o tem, ako bi bilo primerno povzicati ceno voznih listov iz Amerike v Evropo. Pred nekaj meseci je konferenca ceno znatno znižala, toda to znižanje ni prineslo zaželjenega uspeha.

STAR TEMPEL NAJDEN

Jeruzalem, Palestina, 28. julija. — V mestu El Hamma, kjer se združujejo meje Palestine, Sirije in Transjordanije so odkopali star tempel, ki je tlakovan z lepim mozaikom.

V srednji ladji sta dva hebrejska napisava v judovsko-aramaiskem narečju. Napisava se sopolnajo do brotnikov, ki so prispevali za zgradbo templja.

VSTAJA V BRAZILJI

Vladne čete so ujele 353 upornikov. — General Waldimiro je zajel cel polk. — Amerikanci bodo odpotovali.

Rio de Janeiro, Brazilija, 28. julija. — Vojno ministrstvo naznanja, da so čete generala Waldimiro Lima, broječe 8000 mož, osle in so težko porazile vstaško vojsko in vjele polk 353 mož iz Sao Paulo.

General Lima je po radiju sporočil, da je zadel na vstaše 20 milj severno od Faxina v državi Sao Paulo. V bitki je bilo ranjenih dvajset vzeznih vojakov.

Cilj generala Lime je zavzetje železniškega križišča Sorocabana, 150 milj severno od Sao Paulo. To mesto obvladuje železniški promet med Sao Paulo in državo Matto Grosso. Poročila pravijo, da so uporniki imeli velike izgube.

Rio de Janeiro, Brazilija, 28. julija. — Vlada je odredila vse potrebno za prevoz Amerikancev iz Sao Paulo in Santos, ker je vlada zavrgla ponudbo za premirje vstaškega generala Klingerja. Amerikance bodo prepeljali skozi bojno vrsto v Rio de Janeiro, ako bodo hoteli.

Zvezne čete že en teden blokirajo Santos, ki je glavno pristanišče države Sao Paulo.

Vlada tudi naznanja, da je zadušila vstajo v državi Rio Grande do Sul, katero vodi prefekt V. Vaccario, polkovnik Octavio Fernandez. Vlada je poverila Fernandezu poveljstvo nad oddelkom zvezne armade, pa je pozneje prestopil k upornikom. Vladi lojalne čete so upornike takoj obkolile ter jih prisilile, da so se razorožili.

FRANC JOŽEFOVA HČI JE UMRLA

Monakovo, Bavarska, 28. julija. — Princeza Gizela, žena bavarskega prince Leopolda in hči avstrijskega cesarja Franca Jožefa in cesarice Elizabete je umrla vsled kaplja. Stra je bila 75 let.

Njeno zakonsko življenje s princem Leopoldom, stricem bivšega bavarskega prestolonaslednika prince Ruprehta, je bilo nad vse srečno. Leta 1923 sta obhajala zlato poroko.

Imela sta dva sina in dve hčeri. Njun najstarejši sin princ Jurij je imel slabo izkušnjo v zakonu in je stopil v duhovski stan ter je sedaj kanonik v Rimu. Starejša hči Elizabeta se je proti volji starišev poročila z bavarskim kavalerijskim častnikom baronom Seefried-Buttenheimom.

Druga hči, Avgusta, je poročila avstrijskega nadvojvodo Josipa, ki je branil v svetovni vojni doberdobsko planoto proti Italijanom.

Njan mož, princ Leopold in nemški feldmaršal, je imel v svetovni vojni odlično vojaško mesto na vzhodni fronti proti Rusom, dokler ni bil imenovan za vrhovnega poveljnika nemške vojske feldmaršal Hindenburg.

VLADA JE ZAVRNILA VSE POSKUSE ZA POSREDOVANJE

BUENOS AIRES, Argentina, 28. julija. — V Gran Chaco okraju je opaziti mrzlično vojaško delavnost. Bolivijska vlada je poslala v tamošnjo okolico dosti vojaštva in več zrakoplovov. Ze itak napeti odnosi med Bolivijo in Paraguayem so se znatno poslabšali.

Dočim se sosednje republike prizadevajo ohraniti mir med obema državama, je obvestila bolivijska vlada držav. department v Washingtonu, da ne more ugostiti prošnji, naj se obnove pogajanja za mirno ureditev spornih vprašanj.

Tudi v republiki Paraguay narašča navdušenje za vojno. Časopisje v Asuncion poziva vlado, naj se čimprej mogoče pripravi na obrambo dežele.

Z meje poročajo, da prihajajo v Chaco okraj velike množine bolivijskega vojaštva. Skozi Villa Montes vozijo noč in dan vojaški trucki. Iz precej zanesljivega vira se je dognalo, da bo v slučaju vojne v Villa Montes bolivijski glavni stan.

Diplomatska pogajanja za ohanitev miru se nadaljujejo. Pri njih so udeležene Argentina, Brazilija, Peru in Čile.

Skupni poziv teh republik je bil poslan vladam Paragaya in Bolivije, da se v zadnjem trenutku prepreči izbruh sovražnosti.

Asuncion, Paraguay, 28. julija. — Dasi piše vse časopisje, da je vojna z Bolivijo neizogibna, je noč izjavila vlada, da bo storila vse potrebno za ohranitev legitimnih pravic Paragaya v Gran Chaco obmejnem okraju.

ZANIMIVE IZKOPNINE

Kamnita plošča daje zgodovinske podatke o veliki kraljevi palači. — Stebri umetno izklesani.

Chicago, Ill., 28. julija. — Ravnatelj orientalskega zavoda na čičaskem vseučilišču dr. James Henry Breasted naznanja, da so bili izkopani zapiski perzijskega kralja Artakserksa I. o ustanovitvi velikanske palače "sto stebrov" v Persepolis.

Tozadevno poročilo je sprejel dr. Breasted od voditelja ekspedicije dr. Ernesta E. Herzfeld, ki sedaj izkopa palačo v Persepolisu, katero mesto je ustanovil kralj Darij.

Pred sedmimi meseci je ekspedicija izkopala mramornato ploščo s 40-vrstnim napisom. To ploščo je dal kralj Kserkses, ki se je bojeval z Grki pri Salamisu, položiti pod palačo svojega harema. Ta plošča opisuje njegovo potomstvo in nastop vlade.

Poleg te spominske plošče je sedaj dr. Herzfeld našel slično poročilo Kserksesovega sina in naslednika Artakserksa, ki je zasedel perzijski prestol leta 465 pr. Kr. ko je bil njegov oče umorjen. Vsebine napisa dr. Herzfeld še ni poslal dr. Breastedu, toda domneva se, da bodo v napisu isto-

ODMEVI GORGULOVEGA PROCESA

Žena je zaman prosila za obtoženca. — Usmrčen bo tokom enega meseca. — Zagovorniki bodo vložili priziv.

Pariz, Francija, 28. julija. — Fanatični Rus, dr. Paul Gorgulov, star 37 let, ki je ustrelil 6. maja predsednika Paula Doumerja, je bil obsojen na smrt. Poroča se je posvetovala samo 25 minut.

Sodnijska obravnava je trajala tri dni in kazen bo izvršena tokom enega meseca.

Zagovorniki bodo vložili proti razsodbi pritožbo, ki pa bo po vsem pričakovanju zavrnjena. Doumerjev naslednik predsednik Lebrun bo tudi gotovo odklonil pomilosočenje.

Po razsodbi je zaklical Gorgulov: — Imate pravico me usmrtiti, toda onečastiti me ne morete. Sem dober ruski vojak. Dovolite mi, da umrjem od vojaških krogel. Kadar bom korakal proti guillotini, bom klical: Na svetu ni pravice!

Gorgulova mlada žena, ki bo v kratkem postala mati, je prosila porotnike milosti.

Tako dober in ljubeznjiv je bil vedno proti meni, — je govorila. — Tedaj sem bila srečna. Toda nekaj tednov poprej, predno je prišel v Pariz, se je popolnoma izpremenil. Bil je zamišljen in zmeden.

WASHINGTONOVA SABLJA V MUZEJU

Washington, D. C., 28. julija. — Washingtonova sablja in Franklinova palica sta se združili v narodnem muzeju.

Sablja je bila poklonjena Washingtonu, ko je bil polkovnik leta 1743. In nosil jo je prikrat leta 1758 pri obleganju Fort Duquesne. Potem jo je zopet nosil ves čas ameriške osvobodilne vojne.

Franklin je zapustil svojo palico z zlatim ročajem Washingtonu. Franklin jo je nosil ves čas vojne z Anglijo.

Sabljo in palico je podaril muzeju Samuel T. Washington, sin nečaka prvega predsednika.

tako zgodovinski podatki kot v plošči kralja Kserksesa. Okna palače "sto stebrov" so imela okvirje iz črnega kamna, ki je bil tako zbrusen, da izgleda kot eboni-les. Stebri so stali na mogočnih podstavkih in so bili krasno izklesani.

la neeeka ravno dušno — to ni en
sam Tone, pač pa trije Toneti.
Koliko je Janezov in Francetov
pa še sama ne vem.

MOŽ, KI JE POGASIL NAJVEČJI POŽAR SVETA

Iz petrolejskega vrelega blizu Morene v Rumuniji so švigali skoraj tri leta neprestano do 100 m visoki ognjeni zublji, vmes so pa odmevale silne eksplozije, a nihče ni mogel pogasiti tega ogromnega požara, ki je požiral dragoceno tekočino. Ta naravna katastrofa je obrnila nase pozornost vsega sveta in tudi v Ameriki se je živahno debatiralo o nji. Tudi ameriški inženjer Kinley je zvedel za ogromen požar v Rumuniji, ki je napravil neprecenljivo škodo. Da bi ga pogasil in zaslovel s tem po vsem svetu, obenem pa dobil primerno nagrado, je krenil 7000 milj daleč iz mesta Tulsa v Oklahomi v Rumunijo. Ne da bi ga kdo naprosil, je zasnoval načrt, ki bi bilo mogoče po njem v nekaj tednih pogasiti ogromen požar.

Njegova gasilna metoda je obstajala v tem, da je hotel odstraniti iz okolice požara vse kovine, ohladiti z vodo zemljo naokrog požarišča, spraviti večjo množino nitroglicerina v najbližjo bližino gorečega žrela in povzročiti umetno eksplozijo. Kinley je bil prepričan, da bo močan zračni pritisk upihnil plamen tako kakor upihne človek žvrgelico. Zaman si je pa Američan prizadeval prepričati rumunsko vladno o možnosti uresničenja svojega načrta in njegove opetovane konference s trgovskim ministrom so bile brezuspešne. Odgovarjali so mu, da je bilo v tem pogledu že več brezuspešnih poskusov, ki so zahtevali mnogo človeških življenj, tako da je treba nove poskuse opustiti. Treba bi bilo torej prekrizanih rok čakati, da bi požar uničil ogromne zaloge petroleja. To bi pa lahko trajalo cela desetletja.

To je bilo leta 1930 in ing. Kinley se je vrnil v Ameriko, ne da bi kaj opravil. Požar pri Moreni ni pa ni šel z glave. In lani se je znova napotil v Rumunijo, kjer je imel več sreče, kakor prvič. Posrečilo se mu je bilo pridobiti za svoj načrt rumunsko vladno in Standard Oil Company, tako da je lahko 3. septembra začel svoje veliko delo. Po pogodbi bi pa ne dobil niti belice, če bi se mu ne posrečilo požar pogasiti. Kinley je ta pogoj gladko sprejel. Da odstrani iz okolice požara vse kovinske predmete, je delal s čudovito vztrajnostjo in živavostjo 20 ur dnevno; večkrat je tvegaval glavo, ker je bil izpostavljen strašni vročini in iz žrela uhajajočim strupenim plamem.

nom. Razdejani stroji, železna ograjda, orjaške verige in kabli so tvorili belo razbeljeno maso, kakor v visoki peči.

Slednjic je Kinley dosegel svoj cilj. Z ogromnim curkom vode je ohladil rob vrtnice odprtine in spraval k ognjišču z nitroglicerinom napolnjeni naboj. Nastala je močna eksplozija, ki pa ni dosegla zaželenega uspeha. Ognjeni zublji so še vedno švigali visoko pod nebo. Več tednov so trajale priprave predno je mogel Kinley ponoviti svoj poskus z mnogo večjo množino razstreliva. In drugi poskus se je obnesel. Silni zračni pritisk je ognjene zublje res upihnil, toda čez nekaj minut so švigali med strašnim bobnenjem v zemlji iz žrela novi, še mogočnejši zublji.

Videč, da to nič ne zaleže, si je hotel Američan pomagati z drugo gasilno metodo. Iz posebne, ognja varne snovi je sestavil ograjdo z nastavkom v obliki velikega dimnika. To ograjdo je spraval na vrtnico odprtino in ga močno obtežil, tako da ga zračni pritisk ne bi mogel dvigniti. Tako so morali ognjen zublji švigati skozi dimnik in s tem je bila zažigalna točka plina potisnjena navzgor, kajti v dimniku je plamenu primanjkovalo kisika.

Poleg tega je zgradil Kinley pod zemljo predor, ki se je končal pri vrtnici odprtini. Ko je bil predor izkopan do odprtine, je pa nastala naenkrat silna eksplozija, ki je predor zasula in pri tem je našla smrt več delavcev. Da uide razjarjenim delavcem se je moral Kinley več dni skrivati. Ko je prišel čez nekaj dni k njemu ravnatelj Standard Oil Company, je pa že zopet koval nove načrte. Moral je napeti vse sile, da sta mu ravnateljstvo družbe in vlada dovolila nove poskuse. In živavost vztrajnega Američana je končno zmagała.

Kinley je zgradil predor, ki se je začel zdelo daleč od vrtnice odprtine in končaval zelo globoko v nji. Po predoru je napeljal več kakršne služijo za pretakanje petroleja, odnosno nafte. S črpalko so večino plinov po tej lici izsesali, tako da se je pritisk plinov pri vrtnici odprtine zelo zmanjšal. Odprtino so znova odkrili in tako nastalo žrelo napolnili s ognjavnim materialom, potem so pa po predoru plin vedno bolj izsesavali.

Tako je bil tri leta trajajoči orjaški požar premagan in vrtnico odprtino so lahko tja doli do ustja rova tesno zaprli. Pol leta je delal Kinley in letos se je vrnil v Ameriko. V treh letih je ogenj uničil ogromne množine petroleja in napravil bi bil še večjo škodo, da se mu ni postavil po robu genialni Američan.

Inženjer Myron Kinley, ki je premagal to morje plamenov, je dobil za svoje veliko delo 50.000 dolarjev nagrade. To sicer ni mnogo, zato pa lahko mož mirne duše trdi, da je pogasil največji požar sveta.

HITLER IN NEMŠKI JUG

Politični odnosi v Nemčiji se razvijajo vedno bolj v smeri, da se pripravljajo velik konflikt med Hitlerjevci in katoliškimi centurmom, h kateremu moramo prišteti tudi bavarsko ljudsko stranko. Prav za prav se je pričel konflikt med obema strankama že takrat, ko je Papenova vlada izdala zasilno naredbo, s katero je bila za ozenilje vse države, z veljavnostjo od 17. julija, preklejana svojčasna prepoved Hitlerjevih napadalnih oddelkov in nošenje uniform. Vlade južno-nemških dežel, zlasti Bavarske in Badenske, se tedaj niso hotele pokoriti diktatu nove državne vlade, ki je močno pod vplivom Hitlerja in njegove okolice, kar je izzvalo v narodno-socialističnih vrstah silno ogorčenje. Višek je dosegla napetost med Hitlerjevci in katoliškim nemškim jugom, ko so na Bavarskem proti Hitlerjevskim napadalnim oddelkom pričeli Bavarci organizirati tako zvane "bavarske straže". Zlasti iz tega pojavi bi se moglo sklepati, da je nemški jug odločen, upreti se Hitlerjevi poplavi, če treba z enakimi sredstvom, to je z nastopom ulice kar pomeni končno uporabo sile, ki je zadnji in najpoglavnejši argument narodnega socializma. Morda je ta zaključek bolj teoretične narave nego dejanske vrednosti, vsakakor pa kažejo dogodki, da smatra politična organizacija katoliškega tabora v Nemčiji položaj za zelo resen in da zelo pravilno presoja nasprotnikovo moč in neposredno nevarnost Hitlerjevskih aspiracij. Neposrednost pa pomeni v tem primeru situacijo ob času volitev in tik po njihovem izidu.

Ne more biti dvoma o tem, da predstavlja od meščanskih strank samo katoliški centurum resnega upoštevanja vrednega nasprotnika za Hitlerjeve. Rezultati predsedniških volitev so pokazali, da Hitlerjevo gibanje samo v katoliških predelih ni moglo popolnoma prodrati, in da je Hitler tu dobil neprimerno manjši odstotek glasov nego v protestantskih. Tu se je tedaj izkazalo, da je politična organizacija, ki se v glavnem naslanja na katoliško duhovščino, kos Hitlerjevstvu in da je njegove nacionalistične parole niso inficirale, kakor ostale meščanske stranke.

Narodna socialistična stranka se pripravljala, da prevzame oblast v državi, in je o svoji bodočnosti popolnoma preverjena. Prav pod perspektivo te bodočnosti pa je razmerje do centuruma zelo važnega pomena. Tu sta dve sili, ki druga drugo izključujeta, zlasti pa v južnonemških deželah. Zato pa se ravno postruže razmerje. Vse kaže, da hočejo Hitlerjevci seči do osnov stranke in gre zato njihova propaganda na temeljna dejstva premočnega centuruma. Ker je katoliška duhovščina ne le ograjda marveč tudi gibalno celotne politične organizacije, postavljajo z vsodolodnostjo zahtevo po depotizaciji klerusa, zahtevo, da se duhovščina ne sme niti udeleževati političnega gibanja, niti zavzemati v strankah kakršnihkoli pozicij. Ako bi se ta zahteva izpolnila, bi se prav gotovo izpodnesla najtrdnjša osnova centuruma in stranka bi naglo izgubljala svoj kompaktni značaj, ter bi ne mogla več kljubovati Hitlerjevskim valom s tako trdno nedostopnostjo. Ako pride Hitler na oblast, bi se mogle te zahteve kaj hitro uveljaviti in imeli bi čez noč neke vrste "kulturni boj", ki bi mogel stranko prav resno oškodovati, da bi ji postal zares življenjsko nevaren.

Centrum se teh možnosti resnično boji, to se pravi, da resno računa z njimi in se zato pripravljala nanje tako rekoč že zgodaj, dokler je še čas ugoden za obrambo. In podoba je, da namerava pri tem svojo obrambo nasloniti na religiozonalizem, na obstoj zveznih držav. Ostalo Nemčijo je treba pač prepustiti usodi Hitlerjevskih poplave, če si jo je prebivalstvo izbralo, ali katoliški jug si je izbral drugače in se ne mara pokoriti ostalim predelom v tej zablodi. Sedaj bo mogla avtonomno posameznih nemških držav postati zelo realno, pa tudi zelo sporno dejstvo: morda je bil spor med berlinsko centralo in južnonemškimi vlada mi o priliki ukinitev prepovedi glede Hitlerjevskih uniform in napadalnih oddelkov šele prvi v dolgi vrsti sporov med državami, sporov, ki bi bili dejansko nova oblika boja med glavnimi nasprotujočimi si strankami.

Nadaljni razvoj se seveda odvija od mnogih faktorjev, pred vsem od razmerja, ki ga pokažejo bližnje volitve glede moči Hitlerjevstva, centuruma in bavarske ljudske stranke, kakor tudi od odločnosti in trdnosti volje posameznih strank. Ali je katoliški centurum res odločen iti do skrajnosti v svoji samoobrambi in rabiti pri tem vsa sredstva in končno, ali se more nanje zaneesti, to so vprašanja, ki se nanje ne da odgovoriti kar tako enostavno, in morda v vodilnih krogih centuruma samih niso edini o njih. Problem pa se naglo žene na ostrino in razvoj bo stvar pritril do odločitve sam po sebi prav kmalu.

26. julija dopoldne je 14. redna konvencija čula poročila glavnih odborikov. Bila so zveza na znanje in se jih bo razmotiralo kasneje. Uro dolgo poročilo je čital predsednik nadzornega odbora Rudolf Perdan iz Clevelanda. Gre se radi znanega spora glede izvolitve Anton Zbašnika glavnim tajnikom od strani glavnega odbora, toda ta zadeva pride v celoti kasneje pred konvencijo.

Na dopoldanski seji 26. julija je bil naznanjen izid volitev odseka za pritožbe in prošnje. Kandidatov za ta odbor je bilo 52, izvoljenih pa je bilo 12.

Že na prejšnji seji je konvencija sklenila, da član tega odbora, ki bi dal v javnost sklepe odbora, predno jih zasliši konvencija, bo izključen iz odbora. Sklenilo se je tudi, da sorodniki obtoženec ne morejo sedeti v odboru.

25. julija je poverilni odbor sporočil sklep, da se delegatu Ivanu Tavželjcu vzame sedež na konvenciji, ker je tožil Jednoto, potem ko je bil Zbašnik od članov glavnega odbora izvoljen tajnikom. Konvencija pa je odglasovala, da ne nastopi proti njemu, dokler zadeve ne preide ter poda svojega poročila odsek za pritožbe.

Konvencija je izvolila dva odseka. V odsek za resolucije so bili izvoljeni: L. J. Pire, Schneller, Palčić, Jerič, Kapel in Muhvich. V odbor za prazila pa so bili izvoljeni: Hitti, Vrančar, Pogačar, Pire, Eržen in Costello.

Zbornica se je odločila, da se pošlje brzojavno pozdrav državnemu tajniku delavske federacije. Dalje, da se pošlje brzojavne čestitke Ani Govednik, članici J. S. K. J. iz Chisholm, Minn., ki je dobila prvo nagrado v tekmi pri lovanju in ki se sedaj nahaja v Los Angelesu, kjer se bo udeležila olimpijskih tekem.

Predsednik nadzornega odbora Rudolf Perdan je predlagal, da se pošlje po glavne knjige v glavni urad, toda zbornica je to odklonila.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

BABJA VAS

CLARA VIEBIG

28

Luciji pravi, da bo ob jutranji zori pripeljal zdravnika. Nato pa zbeži iz hiše; teče, kot bi ga kdo podil. Z dobrim delom si je hotel zagotoviti pomoč z neba.

Vedel je, kam mu je iti. Tam je stala kočja Schneiderje. Slaba je bila Barbka; kar ni mogla okrevati. Že dvakrat je ponoči šel skovikal na njenem oknu. Pretakajoč krodilove solze je stara pripovedovala po vasi, toda to stokanje je bilo mnogo bolj zaradi motenja nočnega miru, kot pa zaradi trpljenja sinahe. Četudi si je ruto trikrat ovila okoli ušes, je vendar slišala skozi razpokane ilovnate stene stokanje mlade žene in vpitje napol izlakotovanega otroka. Barbko je stresla mrzlica. Nekolikokrat je še skušala vstati, toda po nekaj korakih je z bolestnim krikom omahnila.

Previdno hodi Peter čez dvorišče do vrat poleg hleva. Znotraj sliši jokati otroka in bolan glas govoriti: — Bodi tiho — š — š — samo počakaj, da pride tvoj oče. O Ježek, ako kmalu ne pride, bom umrla — š — š —

Koprneči glas se je raztresel v dolg vzdih. Saj govori, kot bi umirala! Peter se prestraši. Tiho se splazi k oknu in pogleda v sobo. Barbka sedi na postelji; edino blazino si je potisnila za lrbet. Bila je tako slaba, da ni mogla držati glave pokonci; enkrat se ji pobesi na levo, enkrat na desno stran.

Kako strašno se je izpremenila! Ni bila grda, ne, mogoče še lepša, kot je bila kdaj poprej. Bolečina in žalost ji je polepšala obraz; prej tako zarjavela koža je bila bela in se je svetila srebrno kot biser. Gosti lasje so se mehkeje ovijali glave in v pogledu njenih široko odprtih velikih oči je bilo nekaj nadzemskega.

Peter se stresa. Tiho potrka na vrata in obenem vstopi.

Začudena obrne Barbka glavo proti njemu, ni ga takoj spoznala. Nato pa se razlije veseli sijaj preko obraza in njegove roke kar in hleto izpustiti.

— Kako lepo je to, da ste me prišli obiskat, — o, to je lepo!

Skloni se čez njo in skuša s smehom in šalo prikriti svojo ginjenost.

— Bodi mirna, Barbka, bodi mirna. Joka, ako tvojega moža ni doma, potem pride kdo izmed nas nepričakovano kot srne v maju. Kaj ne, Barbka? — Prijazno ji gladi majhno lice. — Kdaj bova zopet plesala?

Barbka ostane resna. — Slišala sem že angele peti aleluja. Ne bom več plesala.

— Bog obvari, Barbka, — pravi Peter prestrašen. — Saj še ne boste umrli.

Pogleda ga z bolestnim nasmehom. — Stokite mi ljubav — tako zelo hrepenim — pišite par besed mojemu Lovrenču! Čakam že nekaj dni na to, kdaj bo prišlo, da mu pišem. Poskusi se dvigniti v postelji, toda žalostno stresa glavo.

— Ne morem vstati; znotraj sem kot narazen. Tam v predalu je papir in pero, — tam je črnilo — pišite — pišite!

Z veliko vnemo ga sili. Težko mu narekuje, v odmorih, k vsaki besedi se je morala siliti.

Pri slabi luči majhne svetilke piše Peter ček: —

"Ljubi Lovrenč! Pozdravljen mi tisočkrat! Najin otrok leži v zibki in sanja o svojem očetu. Že tako dolgo nisem ničesar slišala o tebi in tako zelo hrepenim, da bi prišel k meni, ker —"

Tukaj preneha Barbka; razlije se v bolestnih solzah in si z rokami zakrije obraz. — Nikar ne jokaj, Barbka, — jo tolaži Peter z mehkim glasom.

— Ne! Ne! — Zopet se vzravna. — Prečrtaj to o želji po smrti; nočem mu napraviti težkega srca. Piši dalje:

"Že dolgo nisem nič slišala o tebi. — Upam, da si zdrav in da se tudi zabavaš. Dan in noč molim za tebe. Sem —" Sapa se ji tresne.

"popolnoma zdrava —"

Peter jo začudeno pogleda.

— Ne, ne, nič o bolezni, — pravi Barbka naglo. Zapiši besedo "zdrava" prav veliko in debelo, da ga bo veselilo.

"Z Bogom, moj nad vse ljubi Lovrenč tam do večnosti!"

Tvoja Barbka!"

Izmučena pade v blazine in smrtna bleboda se raztegnje po njenem obrazu. Njene ustnice pobledle, bila je napol v nezavesti.

— Barbka, Barbka, — Peter jo prime za roko, — kaj ti je? Imeti moraš kaj, da se pokrepčaš. — Ves zmeden se ozre okoli. — Ali nimate danes ničesar piti?

— Barbka odkima! — Nič, — pravi polglasno.

Leži v siromašni postelji, ki že več dni ni bila postлана. Leži, kot bi umirala, brez krvi in brez pomoči.

Otrok zakriči, skrbno skuša pogledati v zibelko. Peter prime dete in ji ga položi k prsim. Otrok išče evilec in z napetimi ustnicami.

— Nimam nobenega mleka več, — pravi tiho.

Kriči sprelete Petrov obraz. Prebledi in zopet mu šine kri v lice. Ozre se po vseh kotih, nato pa naglo peseže v žep in položi pred njo na posteljo tri trde tolarje.

— Tukaj, — pravi, — kupite, kar potrebujete!

Nekaj trenutkov ga začudeno gleda.

Peter priklina. — Jutri grem po zdravnika, najboljšega, ki ga morem dobiti. Naš Jožek je bolan. Tudi tebi bo zapisal zdravila, da boš zopet ozdravela.

Lahna rdečica se prikaže na njenih licih in njene medle oči nekoliko zažare; prime ga za roko in predno ji more zabraniti, mu jo poljubi.

— O, Bog, o Bog! Naš Bog naj bo s teboj! Peterček — ti! — Vsa je bila prevzeta; smeje se in ihti, potegne ga k sebi in ga poljubi s svojimi trudnimi, blednimi ustnicami. Kot sneg čuti Peter njen poljub na čelu.

— Hvala ti, Peterček, hvala ti tisočkrat! Ali je res — denar — denar — trije tolarji — tolarji? — Denar si pritisne na lice. — Sedaj morem kaj kupiti pri Krumseidu, mleko za otroka, vsak dan! In jaz sama, — z obema rokama se prime za glavo, — doktor pride k meni! Zdrava bom in bom zopet videla Lovrenča! Jezus, Marija, Jožef, — o, Peterček!

Počasi se zlekne pred njeno posteljo; — babjeveren strah pa obenem veliko veselje nad tem, kar je dal, ga zveleče na kolena!

Njene roke se sklencijo nad njegovo glavo; Barbka moli. Z ginljivim glasom prosi zanj blagoslova z neba.

Peter si niti ne upa ganiti. Nebeški pozdrav, dišeč po kadilu, čist in svet je pihal po zapuščenim čumnati. Ali niso angeli z dolgi peruti plavalji proti nebu in so nesli zlato skledo hvaločnih solza uboge Barbke? In njegovo dobro delo leti pred njimi v podobi goloba.

Močno ga stresa po celim životu; kleči, kot bi bil priraščen k tlom. Vse trpljenje zadnjih tednov, umorno delo ponoči, skrbi in premišljevanje, dvom in bojazen, divje veselje in nato zopet otroško boječnost, vse to mu naenkrat šumi v glavi.

Barbka moli in divje misli so nenadoma gladke kot morski valovi, na katere zliješ olje.

Peterčku zalijejo solze oči, solze odrešenja; teko mu po vsem licu in kapljejo na siromašno posteljo.

NADALJEVANJE SLEDI

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso potrebo, in kdor je od veččega zastopnika pravilno poučen, mu je potovane zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti sorodnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, d a m o vsakomur brezplačno.

Pišite nam!

Metropolitan Travel Bureau

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Mi zastopamo vse parobrodne družbe.

Tukaj boste našli knjigo katera vas bo zanimala

MOLITVENIKI

SVETA URA	
v platno vez.	90
v fino usnje vez.	150
v najfinije usnje vez.	180
v najfinije usnje trda vez.	180
SKRBI ZA DUŠO	
v platno vez.	90
v fino usnje vez.	150
v najfinije usnje vez.	180
RAJSKI GLASOVI	
v platno vez.	80
v usnje vez.	120
v fino usnje vez.	150
v najfinije usnje vez.	160
KVIŠKA SRCA	
v imitirano usnje vez.	60
v usnje vez.	80
v fino usnje vez.	120
v najfinije usnje vez.	150
v najfinije usnje trda vez.	150
v bel celluloid vez.	120
NEBESA NAŠ DOM	
v ponarejeno usnje vez.	150
v najfinije usnje vez.	150
v najfinije usnje trda vez.	180
MARIJA VARNINJA	
v platno vez.	120
v fino usnje vez.	150
v najfinije usnje trda vez.	160
Hrvatski molitveniki:	
Ujeha (Jatosti), fina vez.	150
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez.	150
najfinije usnje vez.	160
Zvonček nebeski, v platno vez.	80
fina vez.	120
Vienne, najfinije usnje vez.	160
Angleški molitveniki:	
(za mladino)	
Child's Prayerbook	
v barvne platnice vezano	30
v belo kost vezano	110
Come Unto Me	
fina vezano	30
Key of Heaven	
fina vezano	70
v usnje vezano	30
v najfinije usnje vezano	120
(ZA ODRASLE)	
Key of Heaven	
v celodni vezano	120
v celodni najfinije usnje vez.	150
v fino usnje vezano	150
Catholic Pocket Manual	
v fino usnje vezano	130
Ave Maria	
v fino usnje vezano	140
POUČNE KNJIGE	
Angleško slovensko berilo	2
Angleško-slov. in slov. angl. slovar	90
Amerika in Amerikanci (Trunk)	50
Angleška služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	10
Boj nalezljivih bolezni	75
Cerkljano Jezero	120
Domači živinodržavnik broširano	120
Domači zdravnik po Knappu	
broširano	125
Domači vrt	120
Govedorja	150
Gospodinjstvo	120
Hitri računar	75
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek	150
2. zvezek, 1-2 snopič	180
Kletarstvo (Skallky)	2
Kratka srbska gramatika	30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov	30
Kako se postane državljani Z. D.	25
Kako se postane ameriški državljani	15
Knjiga o dostojnem vedenju	50
Kuhalna Računica	75
Ljubeznjivost	50
Ljubavna in snubilna pisma	35
Materija in energija	125
Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka	75
Mladeničev, I. zv.	50
II. zv.	50
(Oba skupaj 99 centov)	
Mlekarstvo	1
Nemško-angleški tolmach	140
Nasveti za hišo in dom	1
Najboljša slov. kuharica, 688 str.	
lepo vez.	5
Nemščina brez učitelja	
1 del	30
2. del	30
Največji splošni ljubavni in drugih pisem	75
Ojden beten	50
Obrtno knjigovodstvo	250
Perotinarstvo, broširano	150
Pravila za otroke	65
Učna knjiga in berilo laškega jezika	60
Politične metode na alkoholski podlagi	75
Praktični računar	75
Pravila in revolucija (Pittsley)	30
Priljubljani in lokalni stenoletni ruševski Mehlman	150

Radio, osnovni pojmi iz Radio

tehnike, vezano	2
broširano	125
Računar v kronski in dinarski veljavi	75
Ročni slov. italijanski in italijanski-slovenski slovar	90
Ročni spisovnih vsakovrstnih pisem	50
Solnjenje	50
Slike iz živalstva, trdo vezano	90
Slovenska narodna mladina (obsega 452 strani)	150
Spretna kuharica, trdo vezano	145
Svetlo Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano	3
Sadno vino	40
Sadje v gospodinjstvu	75
Spolna nevarnost	25
Učenik angleškega jezika trdo vez.	150
broširano	125
Uvod v filozofijo (Veber)	150
Veliki slovenski spisovniki: zbirka pisem, listin in vlog za zaščitnike in trgovce	125
Veliki vsevedec	80
Vosilna knjižica	50
Zbirka domačih zdravil	60
Zdravilna zelena	40
Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva	150
Zgodovina Umetnosti pri Slovenceh, Hrvatih in Srbih	190
Zdravje mladine	125
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka	120
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Melik)	
11. zvezek	80
Prorokovalne karte	1

POVESTI in ROMANI

Amerika, povsed dobro doma	
najbolje	65
Agitator (Kersnik) broš.	80
Andrej Hofer	50
Beneška vedeževalka	35
Belgrajski bisler	35
Beli mešec	40
Bele noči, mali junak	60
Balkansko-Turška vojna	80
Balkanska vojna, s slikami	25
Boj in zmaga, povest	20
Blagajna Velikega vojvode	60
Belfegor	80
Boy, (roman)	65
Burska vojna	40
Beatin dnevniki	60
Božično darilo	35
Božja pot na Bledu	20
Božja pot na Smarjni gori	20
Cankar:	
Grešnik Lenard, broš.	70
Mimo življenja	50
Moje življenje	75
Romantične duše	60
Čaravnica	25
Cvetina Borogradska	45
Cvetke	25
Čebela	25
Črtice iz življenja na kmetih	35
Drobtiz, in razne povesti	
Spisal Miličević	60
Darovana, zgodovinska povest	50
Delce Eliza	40
Dalmatinske povesti	35
Dolga roka	50
Do Ohiada in Biltolja	70
Doli z orožjem	50
Dve sili: — Njiva; Starka (Meško)	60
Devica Orleanska	60
Duhovni boj	50
Dedek iz pravil; Marinka in škarni teljaki	40
Elizabeta	35
Fabljola ali cekar v Katakombah	45
Fran Baron Trenk	45
Filozofska zgodba	50
Fra Diavolo	50
Gozdovnik (2 ZVEZKA)	120
Gospodinja sveta	40
Gostilne in stari ljubljani	40
Griška Mitologija	1
Gusarji	75
Gusar v oblikih	50
Hadi Murat (Tolstoj)	40
Hči papeža, vez.	1
Hektorjev meč	50
Hedrika	50
Hudi časi, Blage duše, veselolga	75
Helena (Kmetova)	40
Hudo Brezdno (II. zv.)	35
Humorske, Groteske in Satire, vezano	80
broširano	60
Izlet g. Bratke	120
Izbrani spisi dr. H. Dolence	60
Iz tajnosti prirode	50
Iz modernega sveta, trdo vez.	160
Izbrani spisi dr. Ivan Mencinger: 2 zvezka	150
Igratke, broširano	50
Igralec	75
Jagne	75
Janko in Metka (za otroke)	30
Jernat Zmajevič, Med plavci	70
Jutri (Strug) trdo vez	75
broš.	60
Jurčičevi spisi:	
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih	10
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano	75
Juan Mserija: Povesli iz španskega življenja	50
Kako se sem jaz likal (Alešovec) 1. zvezek	60
Kako se sem jaz likal (Alešovec) II. zv.	60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) III. zvezek	60
Korvica brata, povest iz misijonov v Koreji	30
Krvna osveta	30
Kmečki punt (Senoa)	60
Kubinka pri kraljici gosli nočilo	50
Kaj se je Markar sanjala	25
Kazali	60
Križev pot patra Kupljenka	70
Kaj se je izmislil dr. Oks	45
Levstikovi zbrani spisi	90
1. zv. Pismi: Ode in elegije; Sonetije; Romane, balade in legende; Tolmač (Levstik)	70
5. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike	70
Trdo vezano	1
Ljubljanske slike, Hišni lastnik, Trzorec, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezelnik doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakara, Duhovnik, itd.	60
Loz na ženo (roman)	80
Lucifer	1
Marjetica	1
Materina žrtve	50
Moje življenje	75
Mali Lord	80
Milijonar brez denarja	75
Maron, krščanski deček iz Libanona	25
Mladih zanikernikov lastni životopi	75
Mlinarjev Janez	50
Musolino	40
Mrtvi Gosiač	35
Mali Klatež	35
Mesija	50
Malenkosti (Ivan Albrecht)	25
Mladim srcom. Zbirka povesti za slovensko mladino	25
Misterija, roman	1
Moje	150
Na različnih potih	40
Notarjev nos, humoreska	35
Narod, ki izmira	40
Nova Eptika, trdo vez	70
Naska leta, trdo vez	70
broširano	50
Na indijskih otokih	40
Naš ljudje	40
Nejaki iz ruske zgodovine	35
Na krvavi poljanah, Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bliskega slovenskega polka	150
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	25
Onkraj pragozda	80
Odkritje Amerike, trdo vezano	60
mehko vezano	50
Praprečane zgodbe	35
Pasti in zanki	25
Pater Kajetan	1
Pingvinski otok	60
Povest o sedmih obojenih	50
Pravica kladiva	50
Pabirki iz Roza (Albrecht)	25
Pariški zlatar	35
Prihajati, povest	60
Poligalec	25
Papežinja Fausta	160
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano	1
Po strani klobuk	50
Plat zrona	50
Prst striči	60
Prst boji	30
Patria, povest iz irske junaške dobe	40
Prva ljubezen	50
Po gorah in dolinah	60
Pol lita vtipov	60
Poslednji Mehikanec	30
Pravilje H. Majar	30
Predizirani, Preden in drugi svetniki v gramofonu	25
Prigodbe čebelice Maje, trda vez	1
Ptice selivke, trda vez	75
Pred nevihto	60
Popotniki	35
Poznava Boga	30
Pirhi	30
Povodenj	30
Praki judok	25
Prisega Horoskega glavarja	30
Pravilje in pripevedke (Košutnik) 1. zvezek	40
2. zvezek	40
Prvic med Indijanci	30
Preganjane indijanski misijonarjev	30
Robinson	50
Robinson Crusoe	80
Revolucija na Portugalskem	30
Rdeča in bela vrtnica, povest	30
Roman sadnjega cesarja Hababuriana	150
Rdeča megla	70
Rdeča kokarda	125
Serfant Diavolo, vez.	160

Slovenski šalivce

Slovenski Robinson, trd. vez.	75
Stric Tomova koča	50
Sueški invalid	35
Skrivnost najdenke	35
Skrozi širno Indijo	50
Sanjska knjiga, mala	60
Sanjska knjiga, velika	90
Sanjska knjiga, (Arabska)	150
Spomini Jugoslovanskega dobrovoljca, 1914-1918	125
Sredozemci, trd. vez.	60
broš.	40
Stranote vojne	50
Stiri smrti, 4. zv.	35
Smrt pred hišo	35
Stanley v Afriki	50
Spomin znanega potovanja	150
Stritarjeva Anthologija, broš.	80
Sisto Sesto, povest iz Abrucev	30
Sin medvedjega lova, Potopljani roman	30
Študent naj bo, V. zv.	35
Sveča Notburga	35
Spisje, male povesti	35
Stežesledec	50
Sopek Samotarke	35
Sveča not	30
Svetlobe in sence	120
Slike (Meško)	60
Spake, humoreska, trda vez.	90

SHAKESPEAREVA DELA:

Macbeth, trdo vez.	90
broširano	70
Othello	70
Sen Krane noči	70
Skrivnost najdenke	50

Splošna Knjižnica:

Št. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., brširano	35
Št. 2. (Rado Murnik) Na Bledu, izvirna povest, 131 str., broš.	50
Št. 3. (Ivan Rozman) Testament ljudska drama v 4 delj., broš. 105 strani	35
Št. 4. (Cvetko Golar) Poletno klasje, izbrane pesmi, 184 str., broširano	50
Št. 5. (Fran Milčinski) Gospod Fridolin Zolna in njegove družice, veselomodre črtice I. 72 strani, broširano	25
Št. 6. (Novak) Ljubosumnost	20
Št. 7. Andrejsonove pripovedke, Za slovensko mladino priredila Uta, 111 strani, broš.	35
Št. 8. Akt štev. 113	75
Štev. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber.) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš.	70
Št. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Terneue, religiozna karikatura in minulosti, 55 str., broš.	25
Št. 11. (Pavel Golia) Peterčkov poslednje sanje, božična povest	30
Št. 12. (Dr. Karl Engliš) Denar narodno-gospodarski spis, poslevenil dr. Albin Ogris, 236 str., broš.	60
Št. 12. (Fran Milčinski) Mogočni pristan, narodna pravljica v 4. dejanjih, 91 str., broš.	30
Št. 13. (V. M. Garšin) Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Zun, 112 str., broš.	30
Št. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., broš.	60
Št. 15. Edmond in Jules de Goncourt, Renee Maupier	40
Št. 16. (Janka Sance) Življenje, pesmi, 112 str., broš.	45
Št. 17. (Prosper Marice) Verne duše v vicih, povest, prevl Mirko Pretnar, 80 str.	30
Št. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Opevka lukovskega grajskega, veselolga v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradac, 47 strani, broširano	25
Št. 19. (Gerhart Hauptman) Potopljani zvon, dram. balja v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 strani, broš.	50
Št. 20. (Jul. Zeyer) Gompet in Komuranski, japonski roman, iz češčine prevl dr. Fran Bradac, 154 strani, broš.	45
Št. 21. (Erilolin Zolna) Dvnamet kratkoformnih zgodbic, II. 73 str. broš.	25
Št. 22. (Toisto) Krenkerjeva sonata	60
Št. 23. (Sophokles) Antigona, igrana igra, poslov. C. Golar, 60 str. broširano	30
Št. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 335 str., broš.	90
Št. 25. Poslednji dnevi Pompejev, II. del	90
Št. 26. (L. Andrieux) Črna miska, poslov. Josip Vidmar, 82 str. broš.	35

Št. 27. (Fran Erjavec) Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš.

Št. 29. Tarzan sin opic	90
Tarzan sin opic, trdo vez.	120
Št. 31. Roka roko	25
Št. 32. Živeti	25
Št. 35. (Gaj Salustij Krlep) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 strani, broš.	50
Št. 36. (Ksaver Meško) Liskti, 144 strani	65
Št. 37. Domače živali	30
Št. 38. Tarzan in svet	1
Št. 39. La Boheme	90
Št. 47. Misterij duše	1
Št. 48. Tarzanove živali	90
Št. 49. Tarzanov sin, trd vez	120
Št. 50. Silka De Graye	120
Št. 51. Slov. balade in romane	30
Št. 54. V mežu	1
Št. 55. Namikljeni bolnik	50
Št. 56. To in onkraj Sotle	30
Št. 57. Tarzanova mladost, trd vez	120
Št. 58. Glad (Hamsun)	90
Št. 59. (Dostojevski) Zapiski iz mrtevga doma, I. del	1
Št. 60. (Dostojevski) Zapiski iz mrtevga doma, II. del	75
Št. 61. (Golar) Bratje in sestre	90
Št. 62. Idijot, I. del (Dostojevski)	90
Št. 62. Idijot, II. del	90
Št. 64. Idijot, III. del	90
Št. 65. Idijot, IV. del	90
Vsi 4 deli	325
Št. 66. Kamela, skozi uho sivanke, veselolga	45
Slovenski pisatelji II. zv.: Potresna povest, Moravsko sliko, Vojvoda Pero i Perica, Črtice	250

Tigrovi zobje

Tik za oronto	70
Tatlić (Berk), trd. vez.	75
Tri indijanske povesti	30
Tunel, soc. roman	120
Trenutki oddiha	50
Turki pred Dunajem	30
Tri legende o razpelo, trd. vez.	65
Tri rože	80

Tisoč in ena noč:

I. zvezek	130
II. zvezek	140
III. zvezek	150
3 KNJIGE SKUPAJ	375

Tisoč in ena noč (Rape)

vez. mala izdaja	1
Ugrabljeni milijonar	120
V krepkih inkvizicije	130
V roblju (Matičič)	125
V gorskem zakotju	35

V oklopnjaku okrog sveta:

1. del	90
2. del	90
Oba skupaj	180

Veliki inkvizitor

Vera (Waldova), broš.	35
Vojaka na Balkanu, s slikami	25
Vrinar; (Rabindranath Tagore), trdo vezano	75
broširano	60
Volk spokornik in druge povesti	1
trdo vezano	125

Vojni mir ali poganstvo, I. zv.

V pustiv je Ma. III. zv.	35
Valentin Vodnika izbrani spisi	30
Vodnik svojemu narodu	25
Vodnikova pratika I. 1922	50
Vodnikova pratika I. 1928	50
Vodniki in prepovedi	60
Zmisl smrti	60
Zadnje dnevi nesrečnega kralja	60
Za krubom, povest	35
Zadnja kmečka vojna	75
Zadnja pravda, vez.	35
Zgodovina o nevihtnem človeku	35
Zmaj iz Bosne	70

Življenje slov. trpin, izbrani spisi

Ale

KRATKA DNEVNA ZGODBA

C. VAN MARXVELDT:

NOVA TIPKARICA

Ko je Dick prišel domov, je bilo prvo, kar je dejal: — Polly, gospodična Sloeters gre proč.

— Kako? — je vprašala Polly.

— Proč gre. Poroči se. Prihodnji me-ec že.

— Ali ji ne moreš povišati plače?

— Čemu?

— I, zato, da ostane, seve.

— To bi se mi smejala. Zakonska sreča je pač tudi njej ljubša.

— Sreča, sreča, — se je posmehovala Polly. Njeno razpoloženje se je vidno poslabšalo.

— Ali si ti drugega mnenja? — je mirno vprašal Dick.

— Če je to sreča... ta večna je za s pomivanjem posode, z novimi posli in tipkarijami...

— Nu, zadnja vrsta prihaja navadno na možev račun.

— Seve, to misliš ti.

— Gotovo, to je njegova zadeva.

— Toda ko boš sprejel novo tipkarijo, želim biti zraven.

— Polly, ali si res tako neumna?

— Neumna? Sprejel boš seve kakšno čudno punčaro s tenkimi svilenimi nogavicami in prozorno bluzo...

— Da, to bi mi bilo docela pogodu. Stiri leta sem imel pred seboj dostojanstveno gospodično Sloeter in nikdar nisem videl niti koščka njenega vratu. Sedaj si bom poskušal že dekle prijetneje znanjosti.

— Tako! In potem ti je pač vseeno, če malopridne punčare s poharvanimi obrvmi kaj znajo ali nič in ti tvoja pisma spakedrajo?

— Nazadnje so to moja pisma, kaj ne? In potem jih bo pač še enkrat napisala. Nekoliko prizanesljivo-ti in potrpljenja pa se bodo malopridne punčare že naučile na red.

— Kako ljubeznivo!

— Na svidenje, moja draga, — je rekel Dick. — Le idi popoldne lepo na čaj, potem pa pride pome v pisarno.

— Naučim se tipkati, — je grozila Polly.

Ko je Dick odšel, je Polly dolgo premišljevala, kako dolgočasno bi bilo, če bi se v resnici učila tipkati. Zdelo se ji je, da bi se ji od tega na prstih naredili žulji. In potem žena v moževi pisarni, to bi dišalo po beračiji, kakor da bi moževi posli ne uspevali več kdove kako. Preneumno, da se hoče ta Sloeterjeva na vsak način poročiti. Bila je vzor čednosti in porabnosti.

Poizkusiti je morala, da bi po drugem potu dosegla svoj namen.

— Dick, — je dejala zvečer pri čaju in žvrgolela s svojim najslaj-

šim glasom. — Dick, ali si že od dal oglaš?

— Da. V večerniku bo.

— Dick, ali bom smela čitati po mudbe, ki jih dobiš?

— Gotovo, dete, zakaj ne?

— Dick, naroči jih semkaj, na dom.

— Pisma?

— Ne, dekleta.

— Prav, tudi to. Semkaj v salon?

— Da, ali na verando.

— Morda pa tudi na vrt?

— Ne, Dick, prosim, ostani resen.

— Ali hočeš iz tega napraviti slovesnost, Polly?

— Dick, verjemi mi, da se prav nič ne spoznaš na ženske. Ne, daj, da izgovorim, menim namreč: na postene ženske...

— Že mogoče, — je dejal suho.

— Mislim: na postene ženske, ki so obenem zale.

— A, tako misliš?

— Da. Toda jaz se spoznam na to.

— Enkrat sem bil nekje bral, — je začel Dick, — da nobena ženska na svetu ne more soditi o drugi ženski. To more samo možki.

— Daj, da bom zraven, Dick, ko bo to dame predstavile!

— Prav, zakaj neki ne.

Nekaj je dosegla. Še enkrat mu je nalila čaja, uredila par lilij v vazi, mu dala časnik, ga ljubeznivo pogladila po lasih, poljubila rahlo na sence, zaigrala na klavirju čuvstven napev — in ko je bil večer pri kraju, je imela njegovo obljubo, da pridejo dekleta, ki jih bo izbral izmed došlih ponudb, na dom, da jih pre-odi Polly.

Na oglaš je prišlo tri in dvajset pisem. Dick in Polly sta izmed njih izbrala tri, ki so bila dobro sestavljena in napisana na poštenem papirju. Dame so prejele vabilo, naj se predstavijo naslednji večer.

Ta večer se je oblekla Polly posebno dostojanstveno, da bi napravila na dekleta resen vtis, obenem pa jim pokazala, da je mlada in ljubezniva soproga svojega moža. Dick se je umaknil v gorenje prostore.

Prva, ki je prišla, je bilo dekle približno dvajsetih let v tesnem angleškem kostimu in irhastih rokavicah; imela je zelo lepe zobe in črno obrobene sive oči. Polly se je komajda zanimala za njene osebne podatke, ker je takoj vedela, da ne bi sprejela.

Druga je nosila škčpalnik in črne rokavice. Počesana je bila gladko nazaj in en zob ji je štrlel nekoliko naprej. Da ne zna stenografirati, je pripovedovala, ven-

dvata. Potočnica je odskakljala notri.

— Ali ste že delali v pisarni? — je vprašal koder.

— Že osem let, — si je izmisljevala Polly.

— Bože, tako dolgo. Gotovo strašno hitro stenografirate?

— O da. Izredno hitro.

— Koliko zlogov v minuti?

Polly ni imela nobenega pojma, kako naj odgovori.

— Trideset, — je drzno cenila.

— Trideset? Sto in trideset hočete reči?

— Da, seveda.

— To niti ni posebno veliko, — je plaho pripomnil dežni plašč.

— Jaz jih zložno spravim vkup dve sto.

— In jaz sto šestdeset.

— Ali znate tudi knjigovodstvo?

— Da, tudi.

— Merkurij ali M. O.?

— Oboje, — je odvrnila Polly.

— Oboje? Potem vam je mesto zagotovljeno.

— Menite?

— Gotovo, — je dejal dežni plašč.

Nato je postalo v sobi tiho. Slednjice je potočnica odšla. Dick je bil govoril z njo pet in dvajset minut. Polly je bila v petnajstih minutah odpravila tri.

Sledil je koder in potem dekle z brki. Nazadnje dežni plašč. Polly je stala sedaj pri oknu in gledala na vrt, ki je bil v poletnem večeru videti, kakor da bi dremal. Vrata so se odprla, koraki so hiteli po hodniku. Polly je odprla vrata in videla Dicka sedeti za pisalno mizo.

— Dick, katero si sprejel? Dežni plašč, upam. Res, ta zna največ. Dvesto zlogov v minuti. Sama mi je povedala.

— Kako pa prideš ti sem? — je srdito zaklical Dick.

— Dvesto zlogov v minuti, Dick, — je znala tudi...

— Tvoje vohunjenje se mi zdi neverjetno, Polly!

Sedaj je vedela Polly, da je bila potočnica. In odšla je sama domov.

Potočnica je torej sedela pri stroju gospodične Sloeterjeve v svoji izzivajoči mornariški bluzi z izdatnim izrezom. Vedno je imela svinčnik za ušesom, čez katerega so padali korasti lasje. Polly se je zdelo vse najprejkanjša spogledljivost. Deški obraz jo je neprestano preganjal. Ves tek ji je prešel, spala je samo še z veromalom in z Dickom skoraj ni več spregovorila prijazne besede.

Dokler Polly ni neko popoldne stala pred Dickovo sobo v pisarni in slisala notri njenega smeha, dolgega, neprekinjenega in nesramnega. Dick zvečer ni več vedel, čemu se je tako smejala. Šel je v klub in pustil Polly samo v solzah doma. Naslednji dan je oblekla Polly svojo najpreprostejšo bluzo in kratko modro krilo ter začela obiskovati tečaj za stroje-pisje.

— V zadnjem času hodiš izredno veliko z doma, Polly, — je rekel Dick nekega večera. — Že par dni zaporedoma sem pozvonil pri tebi, pa te nikoli ni bilo doma.

— Ne, saj tudi nisem nikoli več doma — v zadnjem času.

— Kam pa hodiš? K Emmy?

— Ne, Emmy že deset dni nisem videla.

— Torej kje pa si potem?

— Zabavam se na svoj način.

— Tako. To je lepo. Ali se zabavaš čisto sama?

— Ali se ti ne?

— Jaz... če tebe ni zraven... — je začel Dick.

— Potem se smeje tvoja tipkarija tako glasno, da je slišati na cesto.

— Oh, ta se smeje nad mušico, ki pade s stropa.

— Ali je dobra za delo?

— Hm, tako-fako. Premalo resna. Prazen nič.

— To bi ti bila mogla jaz takoj povedati.

Dick je molčal.

Par dni nato je Polly prebila izpit iz stroje-pisja. To popoldne je čakala na Dicka za praznično pogrnjeno mizo. Po prtu je položila cvetice in prižgala sveče. Oblečena je bila v belo obleko s štiriglatim izrezom za vratom, kratkimi rokavi in svetloplavim pasom. Ko pa je vstopil Dick, je vedela, da se je nekaj zgodilo. Z nagubančenim

Vesti iz Primorja.

V Gorici so proslavili 80-letni- go goriškega župana Jurija Bombija, znanega nasprotnika slovenskega elementa na Goriškem. — Bombiju so izročili tudi zlato svetinjco.

Na Snežniku se je zbralo okrog 3500 članov dopolavorističnih organizacij iz vse Julijske Krajine. Tisk, ki je ves čas napovedoval, da se bo izleta na Snežnik udeležil osebno tudi generalni tajnik fašistične stranke Starace, je moral v zadnjem hipu preklicati svoje napovedi. Zdi se, da so bile napovedi o udeležbi generalnega tajnika Staraceja le reklama za izlet. Tako so komentirali te napovedi celo dopolavoristi — izletniki. Na Snežniku so imeli dopolavoristi shod, ki ga je pa silno motil hudi nalič. Shod je vodil fašistični tajnik Gherbaz, ki je imel ognjevit govor, v katerem je večkrat napadel tudi sosednjo državo.

Italijanska šolska družba "Italia Redenta" si v zadnjem času mnogo prizadeva, da bi okrepila svoj finančni položaj, ki je kakor znano, zaradi stalnega nazadovanja prostovoljnih prispevkov, zelo kritičen. Vodstvo družbe je sedaj ustanovilo takozvane patronate za svoje šole. Patronati pa seveda stanejo po 6000 lir. S tem računajo, da bodo za prihodnje šolsko leto nabrali dovolj finančnih sredstev za nadaljevanje svojega raznarodovalnega dela v obmejnih pokrajinah, zlasti na Goriškem in na Krasu. Kljub veliki propagandi pa so si dosedaj pridobili le nekaj patronatov. Prvega je odkupila milanska občina. Milanski podestat je določil 120.000 lir rente v korist družbe. V zadnjih dneh so sprejeli zadržila, da bo ustanovljenih še pet patronatov v južni Tirolski in na Grškem. Med drugim dobi soča, ki jo ima družba na Ronkih ime "Città di Milano". Šoli v Vrtojbi in Podgradu hosta prav tako v kratkem sprejeli patronat.

Tržaški prefekt je te dni znova podpisal celo vrsto dekretov, s katerimi so bili spremenjeni slovenski primki v italijanske. Dekretov je bilo 117. Med drugimi so spremenili imena Košta v Cosutta, Fratik v Fratti, Jelen v Gellini, Kavčič v Calzi, Miklavce v Michelazzi, Planinšek v Piani- ni, Perhovec v Terazzi, Novak v Novato, Pirjevec v Pierazzi itd.

V Boveu je nastopil službo kot duhovnik Vladimir Komar. Dekan Andrej Klobučar mu je pripraviel med drugim tudi podatke o številu rodbin in njihovih članov. Med drugim so dognali, da je znašalo leta 1921 število članov posameznih rodbin v Julijski Krajini skupno z Zadrom povprečno po 4.4 ljudi. Ta indeks se je sedaj po zadnjem štetju v letu 1931 znižal na 4.1.

V zadnjem času prireajo po raznih krajih Julijske Krajine večje vojaške manifestacije, pri katerih mora sodelovati tudi slovensko ljudstvo. Zadnje nedeljo se je vršila slična slavnost v Govejku nad Idrijo. Tam so izročili

pa je kljub temu nadaljeval svoje delovanje in pred kratkim so ga zaradi tega postavili pred sodišče. Te dni se je vršil proces. Zopić je bil obtožen, da je brez potrebnega dovoljenja in usposobljenosti vršil zdravniški poklic in da je brez zadevnega obrtnega dovoljenja prodajal svoje zdravilo. Poleg Zopića je bila obtožena tudi Marija Foseasi, ki mu je pomagala. Kljub temu, da je Zopić zatrjeval, da je bil prepričan, da vrši veliko človekoljubno delo, je bil vendar obsojen pogojno na 1500 lir, na 3000 lir denarne kazni in na plačilo sodnih stroškov. Na enako kazen je bila obsojena tudi njegova soobtoženka.

Iz Planine pri Rakekn poročajo, da so v noči čuli več minutno streljanje s puškami. Streljali so Italijani tik za mejo. Vzroki italijanske ponočne "ofenzive" niso znani.

VELIKA VREDNOST VOLKOV

Ottawa, Kanada, 27. julija. — Kanadčani med vsemi zverinami najbolj sovražijo volka. Toda lovci ga zaradi dragocene kože, ki jo ima, najbolj cenijo. Njegov kožuh je vreden trikrat toliko kot mušova koža in šestkrat toliko kot koža srne. Za lovca ima večjo vrednost kot koža belega, črnega ali rjavega medveda.

Četudi je sedanja cena nižja kot v prejšnjih letih, vendar ima volkova koža še vedno vrednost do \$14.

Ne more se dognati, ali se volkovi množijo, ali izumirajo. Lansko leto so postrelili 700 gozdnih in 21.000 prejšnjih volkov.

V juliju 1929 se je razširilo po Trstu in po vsej Italiji ime škedenjskega urarja Ljuba Zopića, 50 let starega moža, ki je sedaj baje izumil čudežno zdravilo, s katerim je naglo in uspešno zdravil jetiko. Zopić je postal kakor Zeleis v Avstriji na mah zelo popularen in o njem so krožile celo že razne legende. Toda njegova zvezda je svetila le kratek čas. Zdravniki so kmalu pripoznali, da zdravilo ni baš mnogo zaleglo, in policija je Zopiću, ki ni bil zdravnik prepovedala zdraviti bolnike s čudežnimi zdravili. Zopić

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

216 West 18 Street

New York, N. Y.

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE

POVESTI in ROMANI

SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3875

POPOLENI ČENIK JE PRIOBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

— Ali je to kaj prida pisarna?

— Kakor se zdi, že.

— Ali dobro plačajo?

— Upam, da je samo en predstojnik. In mlad, — je rekla ista s plavimi očmi.

— Ali morda poznate Jeanne Everts? — je vprašal koder.

Ta se je bila tudi potegovala za to mesto, ni dolgo tega. Bila je takrat pri gospodu na zasebnem stanovanju in je videla samo njegovo go- spo. Trapasto, kaj?

— In kakšna je njegova žena?

Nu, precej nora, mislim.

Polly je blagoslovila svojo ten- čijo na obrazi.

— Katera gre prva notri? Jaz ne, — je dejala Indijka.

— Oh, jaz pa! — je dejala ona z deško vitkostjo.

— Ali pa hočete iti vi prvi? — se je obrnila na Polly.

— Jaz pojdem zadnja, — je odgovorila Polly z izpremenjenim glasom. Tedaj je Dick odpahnil

(Nadaljevanje na 6. strani.)

Trpljenje ljubezni

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

5

(Nadaljevanje)

Četudi je bila pet let starejša od njega, vendar ga je njena ljubkost in nežni ženski značaj prevzel — ves ogenj je bil za njo — ta očarljiva žena je morala postati njegova!

In zdaj je bila njegova — že šest tednov in za oba je bilo šest tednov čiste sreče. Sam se je že čudil, da ga je že toliko časa držala v ljubezni — dva, tri tedne ga je mogla imeti kaka ženska v svojih mrežah, več ne! Kratko in hladno; toda z vso uljudnostjo se je poslovil od ene in se obrnil k drugi, kajti brez žensk ni mogel živeti. Treba mu jih je bilo za življenje kot zraka za dihanje. Blaga čustva ga niso vodila; njegova narava je bila hladna; mogel je biti celo surov; na sebi ni imel nič dobrotne, mehkega, ki se navadno skriva v notranjosti najbolj robatnih moških značajev.

Kadar je žensko popolnoma izbral in je spoznal njene najboljše duševne občutke, tako da mu je njena notranjost ležala pred očmi popolnoma naga, tedaj mu je zanimanje za njo ugasnilo. In to je vedno prišlo nenadoma in nič, prav nič mu ni bilo več mar za ženo, ki mu je nekaj časa podarila srečo. Njegova nesreča je bila, da ni mogel biti zvest!

Učil se je modroslovja in zdravništva, ne zato, da bi si služil kruh, temveč samo iz zanimanja. Bil je namreč zelo bogat in celo v času, ko je denar izgubil vso svojo vrednost, s svojo spretnostjo na denarnem trgu ni trpel škod na svojem premoženju. Največ se je pečal z živčnimi boleznimi; bil je izborni dušeslovec. Pri nekem poznanem profesorju je bil več let pomožni zdravnik. Nameraval je postati vseučiliški profesor in se je zato pripravljaval in učil. Njegova pripravljavalna predavanja so bila zelo obiskana, kar ga je zelo veselilo. Moral je imeti kak resen posel — tako brez cilja, kot je živel Mirko Levar, ni mogel živeti.

Zelo zadovoljen je bil s svojim poklicem. In kakor je v njem marljivo delal, je bil tudi marljiv v uživanju — bil je umetnik življenja, ki je pri vsaki stvari držal mero in ni nikdar kozarca izpil do dna.

Četudi je bil skoro majhne in slabotne postave, je vendar na vsakega vplival s svojo elegantnostjo, kako se je oblačil in obnašal, kakor tudi s svojim izrazitim, nepredirnim obrazom, iz katerega je hladno in oprežno gledalo dvoje sivihih oči. Okoli nepremičnih majhnih ust je bila vedno premišljena, zaničljiva poteza, kakor bi se iz vsega norčeval.

Mirko Levar ga je navezal nase kot prijatelj, kot človek in umetnik, čegar sveže in naravno navdušenje je izpolnjevalo njegovo treznost in umerjenost.

Po cele noči sta filozofirala in se razgovarjala o najglobljih stvareh, kjer se je Mirko s svojim prepričanjem in svojim idealizmom skoro jezen prepiral z Radom. Mirko se je tudi razgovarjal o svojih delih, ki jih je imel v svojem načrtu. Najbolj mu je bila pri srcu ravno priča drama, v kateri je hotel razpravljati o verskih mističnih in fantastičnih vprašanjih.

— Za božjo voljo, Mirko, tvoja zaloga misli je veličanska. Vse se meša med seboj — kako moreš vse to držati?

— In pri vsem tem hočem vse skupaj držati in skupaj zvežati; ta drama je moje življenje —

— Blagor ti, ako si toliko zmožen, da moreš v resnici vse misli spraviti v soglasje. Pogosto se bojim za te —

Mirko se veselo in brezskrbno zasmje.

— Jaz se ne bojim! Imam veselo razpoloženje. Ako pridem tako daleč, da se bom sam za sebe bal, seveda potem bo slabo. Tako listam vsak dan v knjigi svojega življenja in berem, kaj mi je doletelo. — Sam sem radoveden na zadnje poglavje, ali se bo srečno ali nesrečno končalo. Kaj misliš, Rado?

Svoj vprašujoč pogled vpre Mirko v Rada. V veselih, sivih očeh je bil resen sijaj.

— Ti, preiskovalec duš, ki reže človeške duše kot zdravniki režejo človeška telesa in gledaš v nje z znanstvenim očesom — ti mi moraš povedati, kaj bo iz takega človeka, kot sem jaz —

Rado za trenutek molči, nato pa pravi:

— Moraš se dvigniti ali pasti, moraš vladati in zmagati ali pa služiti in izgubiti, trpeti ali slaviti zmagovalce, moraš biti kladivo ali nakovalno. — Zdaj torej izbiraj —

— Ali ti naj drugače odgovorim? Dve duši živite v mojih prsih. Ali misliš, da ne trpim vsled spora med njima — pod dobro voljo in nemožnostjo, in — povem ti odkrito — zaradi moje lenobe, proti kateri se ne morem resno boriti, ker sem preslab. Razumem te, Rado. Zavidam te zaradi tvoje gotovosti in trdnosti.

— Vse je sebično! DisCIPLINA! Bil si vendar vojak in še dalje kot jaz! Toda to je bilo mogoče opaziti pri mnogih — ko so bili rešeni vojaške službe, so vrgli od sebe vse, kar je bilo kaj vrednega, hoteli so zadovoljiti samega sebe, vse drugo jim ni bilo nič mar.

— Rado, oprosti — ali pri tebi ni ravno isto? Ti, najbolj sebičen človek, ki ga poznam —

Rado se lahko in zaničljivo smeje.

— Imaš prav! Toda vedno sem vedel, kaj hočem. Svoje življenje sem si ustvaril po svojem okusu in ga nisem zavrgel.

— O, Rado, dobro znaš govoriti — pri trdni podlagi, ki jo imaš pod nogami — jaz pa —

Mirko vzdihne.

— In če je tudi ne bi imel, — odvrne Rado, — na vsak način bi prišel do tega, da bi imel urejeno življenje; kajti življenje v redu je življenje v lepoti. Sovražim pa nered in neumno življenje umetnikov.

— Pa ljubi lepoto! — pravi Mirko, ki se je čutil nekoliko užaljenega. — Saj vidimo na okolčinah, v katerih živim! Kako si vse uredil —

Pogleda po sobi in opazuje zelo drago pohištvo — in tvoje prijateljice — pripomni počasi, — povej mi, katera cvetka cveti sedaj na tvojem potu, odkar si odšel Norvežanko?

Dr. Rado Grom ne izpremeni potez svojega obraza in mirno reče:

— Mirko, so prijateljice, o katerih je mogoče govoriti, ne da bi onečastil molččnosti — so pa tudi družine —

— O, in do take si sedaj prišel! Razumem — to so za tebe sveče, nadotakljive! Seveda! Oprosti, nisem te hotel žaliti!

— Ti pa vsem pripoveduješ o svoji Uli, — se smeje Rado.

— No, da, pa to je vse kaj drugega, — naglo pripomni Mirko, — vsi jo poznate. Moja mati jo zelo spoštuje in tudi Erika Hočevarjeva, ki je bila zelo prijazna z mojim dekletom, kar me je zelo veselilo. In na Erikino pnenje dam zelo mnogo.

Rado pri teh besedah ostro pogleda Mirka. Ali je namenoma izgovorilo Erikino ime? Toda ne, kajti lahkotno je govoril dalje:

— Erika je tako ljubka in nedolžna stvarica. Včasih se mi v resnici smili, da je morala postati ravno žena Srečka Hočevarja. Ta mirni človek, ki ima v glavi samo številke, ne razume fine in nežne žene.

— In ti jo boljše razumeš?

— Da, Rado, razumem jo boljše kot katerikoli drugi. In ž njo se morem popolnoma razgovoriti, ker me tudi ona razume.

— Potem pa se pletejo med vama gotovo nežne niti? — vpraša počasi Rado.

— Rado, tega ne smeš reči niti v šali! — Skoro ježno govori Mirko: — Erika stoji tako visoko in tako nedotakljiva, da se ne morejo nobene moške misli dvigniti in zmotiti k njej, k tej Madoni. Ako bi jo poznal, kot jo poznam jaz, ne bi bil tega prej rekel. Smili se mi, da v Srečku ni našla moza, ki ga je zaslužila, akotudi ni slab mož. Toda oba ne spadata skupaj. V njej spi mnogo, o čemur niti ne slutim. V sebi im nekaj, kar se še ni zbudilo.

(Dalje prihodnjič.)

NOVA TIPKARICA

(Nadaljevanje s 3. strani.)

čelom se je ozrl po mizi in porinil vstran cvetice, ki so ga ovirale.

— Ali si se jezil? — je vprašala Polly sočutno.

— Kje pa si bila?

— Oh, zdoma.

— Kje?

— Zdoma.

— Polly, vedeti hočem, kje si bila.

— Eh, tega ne vem več.

— Polly, gospodična van Leeuwen te je danes videla. Prišla si iz slaboglasne ulice in sišla zelo hitro in si bila nekako preoblečena, da te je bilo komaj spoznati.

— Kdo pa je gospodična van Leeuwen?

— Moja tipkarka.

— O, e verjamem, da ta ljubi slaboglasne ceste.

— In kaj si imela tam opraviti?

— Nekateri stvari sem nakupila in se pozabavala s par simpatičnimi ljudmi.

— Kdo so bili ti simpatični ljudje?

— Saj jih ne poznas. Razen tega — ti imaš sam svoje simpatije, jaz pa svoje.

— Kdo pa so moje simpatije, za vrage?

— Oh, gospodična van Leeuwen naprimer.

— Ta gre. Prihodnjega prvega. Če te to tako zanima.

— Tako? Ali te že dolgočasi?

— Nocoj bom večerjal v klubu.

— Zakaj greš, Dicky?

— Ker je zanimarna in nepazljiva in misli, vedno le na zabavo.

— Zato pa ima plave oči, Dicky.

— Že nekaj kratov je nekaj namigavala o tebi. Toda danes čisto odkrito. Tedaj sem ji takoj odpovedal.

— Polly se je naglila čez mizo.

— Ali si ji zato odpovedal? Ali zaradi njene vmemarnosti?

— Zaradi njenih nesramnih namigavanj.

— Torej ji ne verjameš?

— Ne.

— Pa če bi bilo vendar tako? Polly je sedla poleg njega. — Tako sem se čutila zapuščeno in tem zadnjem času.

— Neumnost.

— Ne, nikakoli neumnost. Vsak zvečer si bil v klubu.

— Da, toda... Kaj mi imaš povedati, Polly?

— Dick, toliko sem bila sama v vseh teh tednih, sploh me skoraj nisi več niti videl, in bila sem zelo nesrečna in tedaj...

— Gromska strela — ne trapi me dalje!

— Tedaj sem se naučila — tipkati, — mu je dejala in položila predenj svoje izpričevalo...

— — —

Štirinajst dni je sedela Polly pri pisalnem stroju v moževi pisarni in popakala veliko pol pismenskega papirja. Kajti če kdo tu-

GROZNA RODBINSKA TRAGEDIJA

Te dni se je odigrala v vasi Holice blizu Olomcu grozna rodbinska tragedija. V vasi sta živela zakonca Jakob in Stefanija Zemanek, ki sta se čisto prepirala in si opetovano skočila tudi v lase. Zemanek je po poklicu mesar, u dan je alkohol in čim se ga je preveč naskal, je ravnal z ženo zelo grdo. Domači prepri so bili na dnevnem redu že več let, zadnje čase so se pa še posebno poostri. Žena je večkrat zagrozila možu, da skoči v vodo in vzame s seboj svoje tri otroke. Dan pred sta se zakonca zopet sprla. Zemanek je prišel pijan domov in je začel ženo zmerjati. Zagrozil ji je celo, da jo pretepe. In nesrečna žena je sklenila napraviti neznosnim razmerom konec.

V četrtek zjutraj je odšla z doma in vzela s seboj vse tri otročičke, 9-letnega Mojmira, 7-letno Vlasto in 5 in pol letnega Jakoba. Odlila je z njimi daleč od domače vasi v gramozno jamo, kamor je pripeljala proti poldnevju. Kraj gramozne jame je velika, globoka mlaka, od koder so prej kopali pesek, a zdaj stoji tam voda. Nesrečna žena je stopila k mlaki ter vrgla mlajšega sinčka in hčerko v vodo. Uboga otročička sta takoj utonila.

Potem je hotela vreči za njima še Mojmira, ki je pa vidiel, kaj se je zgodilo z bratcem in sestrico, ves prestrašen zbežal. Že se je potapljala, ko je prišel mimo neki kmet iz bližnje vasi, ki jo je potegnil iz vode. Bila je že onemogućena, odpeljali so jo v bolnico, kjer se je zdravnikom posrečilo ohraniti jo pri življenju. Iz mlake so pa potegnili trupelci nesrečnih otročičkov.

SAMOMOR SLAVNEGA BOTANIKA

13. julija zjutraj se je ustrčil na Dunaju znani botanik, vseučiliški profesor dr. Friedrich Vierhapper, star šele 56 let. Pokojni je bil kot botanik znan po vsem svetu, saj je napisal mnogo zanimivih znanstvenih del. Do leta 1912 je bil asistent na botaničnem inštitutu na dunajski univerzi. Bil je eden najboljših učencev Antona Kernerja. Od leta 1919 je predaval kot izredni profesor na univerzi, od 1911 pa tudi kot honorarni docent za botaniko na živnozdravniški visoki šoli. Dijaki in profesorji so ga

di stenografira po petdeset zlogov v minuti, ni, da bi moral znati še tudi tipkati. Sedaj sedi na njenem mestu plah mladenič, ki od zadreg zardi, če se v pisarni pokaže Polly.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

imeli zelo radi. Učencjaka je že več let mučil hud sklepni revmatizem in zadnje čase se je moral neprestano lečiti. Profesorji so opazili, da je nekam čudno potrpe, nihče pa ni vedel, da misli na samomor.

Zelo je ljubil pokojni svojo rodbino, ženo Hedvigo in 18 letnega sina Friedricha, ki je letos z odlika maturiral. Večer pred samomorom je preživel v rodbini. Pod vplivom bolečin je opetovano izjavil, da je življenje zanj samo muka, čim so pa bolečine pončale, je bil zopet vesel in navdušen za delo. Zadnje noč je le malo spal. Rumatizem ga je zopet strano mučil, zjutraj je pa naenkrat potegnil izpod vzgljavnja revolver in si pognal kroglo v desno senco. Žena in sin sta ga našla mrtvega. Zapustil je poslovilno pismo, ki pa v njem ne omenja, kaj ga je pognalo v smrt.

ŠPANSKA SE JE PRIDRUŽILA POGODBI

London, Anglija, 28. julija. — Španska vlada je naznanila angleški vladi, da se želi pridružiti evropski posvetovalni pogodbi, katero ste prvotno sklenili Anglija in Francija.

POZOR. ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obno vite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov.

CALIFORNIA
Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO
Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffia
Salida, Louis Costello
Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA
Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS
Aurora, J. Butchar
Chicago, Joseph Bilsh, J. Bevtič
J. Lukanich, Andrew Spillar
Cicero, J. Fabian
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich
J. Zaletel, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich

KANSAS
Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND
Steyer, J. Černe
Kittzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN
Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular

MINNESOTA
Chisholm, Frank Gouze, Frank Pucelj

Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic
Waukegan, Jože Zelenc

MISSOURI
St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA
Klein, John R. Rom
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa

NEBRASKA
Omaha, P. Broderick

NEW YORK
Gowanda, Karl Strlnsha
Little Falls, Frank Masle

OHIO
Barberton, John Balant, Joe Hic
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Kartinger, Jacob Resnik, John Šapnik.

Euclid, F. Bajt
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant in J. Kurnš
Niles, Frank Kogovšek
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON
Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA
Ambridge, Frank Jakš
Bessemer, Mary Hribar
Braddock, J. A. Germ
Bridgeville, W. R. Jakobek
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, A. Yelina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Jo. vanšek

Crafton, Fr. Machek
Export, G. Previč, Louis Zupan
Glenn, A. Škerlj
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City in okolico, Frank P. renchack

Irwin, Mike Paushek
Johnstown, John Polantz
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Manor, Fr. Demshar
Meadow Lands, J. Koprivšek
Midway, John Žust
Moon Run, Frank Podmilšek
Pittsburgh, Z. Jakšhe, Vinc. Arh
Pogacar

Presto, F. B. Demshar

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

30. julija:
De France v Cherbourg in v Hamburg
St. Louis v Cherbourg in v Hamburg
Rotterdam v Boulogne sur Mer
Conte Grande v Genova

3. avgusta:
VULCANIA v TRST
Mauretania v Cherbourg
Tres, Harding v Cherbourg in v Hamburg

4. avgusta:
New York v Cherbourg in v Hamburg
Honorie v Cherbourg
Holland v Havre

6. avgusta:
Europa v Cherbourg in v Bremen
Lafayette v Havre
Vendham v Cherbourg in v Boulogne sur Mer

9. avgusta:
Leviathan v Cherbourg
Augustus v Genova

11. avgusta:
Aquitania v Cherbourg
Albert Ballin v Cherbourg in v Hamburg
Dresden v Cherbourg in v Bremen

12. avgusta:
Europa v Havre
Olympic v Cherbourg
Pennland v Havre

13. avgusta:
Augustus v Genova
Minnetonka v Cherbourg
Statendam v Cherbourg in v Boulogne sur Mer

15. avgusta:
Cleveland v Cherbourg in v Hamburg
Europa v Havre
Pres. Roosevelt v Cherbourg in v Hamburg

17. avgusta:
Bergaria v Cherbourg
Berlin v Bremen
Hamburg v Cherbourg in v Hamburg

19. avgusta:
Naples v Cherbourg
Belgenland v Havre

20. avgusta:
SANTUENA v TRST
Milwaukee v Cherbourg in v Hamburg
Vendham v Cherbourg in v Boulogne sur Mer

21. avgusta:
Leviathan v Cherbourg
Paris v Havre

22. avgusta:
Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg

23. avgusta:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre

24. avgusta:
SANTUENA v TRST
Lafayette v Havre
Rotterdam v Boulogne sur Mer
Cleveland v Cherbourg in v Hamburg

25. avgusta:
Europa v Cherbourg in v Bremen
Westernland v Havre

26. avgusta:
Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg

27. avgusta:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre

28. avgusta:
Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg

29. avgusta:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre

30. avgusta:
Honorie v Cherbourg
Minnetonka v Havre

1. oktobra:
De France v Havre
Bremen v Cherbourg in v Bremen
Milwaukee v Cherbourg in v Hamburg
Roma v Genova
Vendham v Boulogne sur Mer

2. oktobra:
Leviathan v Cherbourg
Paris v Havre

3. oktobra:
Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg

4. oktobra:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre

5. oktobra:
Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg

6. oktobra:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre

7. oktobra:
Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg

8. oktobra:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre

9. oktobra:
Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg

10. oktobra:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre

11. oktobra:
Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg

12. oktobra:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre

13. oktobra:
Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg

14. oktobra:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre

15. oktobra:
Stuttgart v Cherbourg in v Bremen
Deutschland v Cherbourg in v Hamburg

16. oktobra:
Majestic v Cherbourg
Westernland v Havre

21. avgusta:
Columbus v Cherbourg in v Bremen